

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XXIX. Num Anima Christi Fide praedita fuerit infusâ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

per agnovit; sed quantum illum dedit, & docuit Dominus. Idem Dom. 1. post Epiph. Et in epist. Nat. Dom. ex Hebr. 1. Christus non fuit statim ab utero Sapientia & gratia plenus. Quantum ei accessit aetatis; tantum & magnitudinis; quantum magnitudinis; tantum & rationis: Vt q. ratione audior, ita & Spiritu eius sit robustior, & Sapientia plenior. 2. Zwinglius in Confess. ad Carolum V. art. 1. Christi sapientia paulatim crevit. Bucerus in Matt. 24. similia Melanchthon in Nat. Dom. Brennius & Lollus in Luc. 2.

CALVINUS in Matth. 24. Ter & quater insanus foret, qui se granatim ignorantie subiceret, quam ne Ipse quidem Dei Filius nostram causam subire abnuvit. 1. Idem similia in Luc. 2. & isto Agnoitarum vitur argumento: Verbum accepit corruptibile corpus, ut moriendo pro nobis nos à morte liberaret: Ergo accepit etiam nostram ignorantiam, id est, mentem ignorantem, ut nos ab ignorantia liberaret. Ita apud Bell. l. 4. de Christo. c. 1.

2. Idem in Matth. 24. v. 36. Palam est, communem illi ignorationem cum Angelis tribui; ut eorum omnium, quæ ad naturam transferenda Ecclesia à Iudæis ad Gentes, & per orbem propaganda pertinent. & docere nititur ex Eph. 3. v. 10.

3. Idem in Matth. c. 9. v. 2. Palam est, fidei conscium non fuisse illorum, qui paralyticum ei obtulerunt; abdita quippe, & intus latentis.

4. Idem in Matth. c. 21. v. 18. Nec speciem quidem arboris norat, cui. eò quod fructum non faceret, m. ledixit.

5. Nicol. Gallasius, Beza in Ecclesia Genevensi Collega, in annotationibus in Irenæum lib. 2. c. 49. Ignoravit, ut disceret ipse, & more hominum erudiretur.

SVADENT istis. 1. Hebr. 2. Debuit assimilari fratribus per omnia, absque peccato. 2. Luc. 2. Puer crescebat & confortabatur spiritu, plenus sapientia, &c. græce, qui implebatur. 3. Ibid. Iesus proficiebat sapientia, &c. 4. Marc. 13. De illo die nemo scit, neque Angeli; neque Filius; nisi solus Pater. 5. Matth. 26. Si possibile est, transeat à me calix iste: Sed non quod ego volo; sed quod tu. Esse possibile si sciebat, cur dubitabat? Si ignorabat; ergo aliquid nesciebat esse impossibile. cur enim petebat?

AUTOR. 1. Belli tanè discipuli Agnoitarum, & Gnosticorum. Vide in mea Genealog. q. 11. 2. Quantum ille Gallasius abest à Gnosticis? qui sub ferula præceptoris cuiusdam Orbilionis finxerunt alphabetum didicisse Christum; teste Irenæo lib. 1. c. 13.

3. An vero hæc fides etiam quicquã discrepat ab eorum opinione; qui, ut Iosias Simlerus ait, Christum Philosophum faciunt? Quanquam nescio, an, quæ in Christum isti audacissimè conferunt, vel in veteres Philosophos convenire queant. Haud reor Theophrastum, si folia vidisset arboris, speciem eius ignoraturum fuisse.

4. Quid ego huc congeram, quæ ex D. Tho. p. 3. q. 9. 10. 11. 12. & ex Magistro sent. in 3. dist. 13. Theologi exactissimè, locupletissimeque exequuntur? Quæque Illust. Bell. l. 4. de Christo, c. 3. 4. è SS. Patribus & Ratione producit? Et nos in Parte secunda Discursuum realium, Dom. 1. Epiph. non pauca. Item in Geneal. mea quest. 11. Item in Antichristo quest. 10. & in subiecto zytimate: Vbi & patebit ad SYASIONES Solutio. Vide & q. 32.

QVÆSTIO XXIX.

Num Anima Christi esse prædita debuerit fide infusa?

CALVINUS in cap. 4. Matt. v. 3. Christus Fide, ut alius homo, fuit præditus. Idem in Matt. c. 26. v. 39. Fidem eius rectà Satanæ aggressus est. Et fide retinuit sibi Deum propitium. Idem in Matt. c. 27. v. 49. Fide inconcussam in tentationibus, illasam in passione conservavit. Vide inf. quest. 47.

AUTOR. Fides, Hebr. 11. est sperandarum substantiarum rerum: argumentum non apparentium. At Christus sciuit, quod repositum.

posita esset sibi corona gloriæ, pro eis quæ, vt homo, merebatur: vnde nec sperandarum in eo rerum inerat fides, sed scientia. Item beatifica visione fruebatur anima eius, vt Comprehensoris: vnde nil opus ei argumento non apparentium.

2. Enimvero, 2. Cor. 5. *Quam diu sumus in hoc corpore, peregrinamur à Domino; Per fidem enim ambulamus, non per speciem.* At Christus, etsi Corpore, non tamen Anima peregrinabatur à Domino; vti voluisse Caluinus videtur. *Quidenim est Fides?* quærit Aug. serm. 17. de verb. Dom. 10. 10. *Credere, ait, quod non vides.* In beata visione autem euacuatur quod ex parte est: & sic isthic fides beatis definit. D. Th. 1. 2. q. 67. a. 2. 3. Et spes; Nam, Rom. 8. *Quod vides quis, quid sperat?* At verò 1. Cor. 15. *Charitas nunquam excidit.* Hæc de Fide: Porrò de Scientia Christi.

3. Neque tamen, quæ homo, se ipsum comprehendit, D. Tho. 3. q. 10. a. 1. *Quia ait Aug. l. 83. qq. q. 14. 10. 4. Quod se comprehendit, finitum est sibi.* At essentia Verbi infinita est, finitaque Christi anima: ergo. Neque omnia cognouit: Quia Apoc. 5. *Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere Diminitatem & Sapientiam:* Gloss. id est, *omnium cognitionem:* Non id tunc primùm; Sed in conceptionis instante.

Infinita verò cognouit; vtpote, ait, D. Th. 3. q. 10. a. 3. Anima Christi cognouit totam suam potentiam: at hæc potuit facere emundationem infinitorum peccatorum; iuxta, 1. Ioan. 2. *Ipsè est propitiatio pro peccatis nostris: non autem pro nostris tantum; Sed etiam pro totius mundi.* Et hæc de beata Christi scientia.

4. De Infula rerum cognoscibilium

homini liquet, Isa. 11. *Repleuit eum Spiritus Sapientia. &c.* vt omnia nosset Iesus, clarius etiam quàm Angeli. D. Th. 3. q. 11. a. 1. & 4. At fides est donum Dei infusum: quo, quæ docuit, quæ viator Homo & credebat; quæ Deus sciebat. Quin quæ Comprehensor homo animæ oculo cuncta præclare intuebatur manifesta; credebat nihil:

Certè est celebrata sententia S. Athanasii serm. 4. contra Arianos: negans Christum, quæ Deum, interiore auctu profecisse, ait; *Estne ille Homo, vt vulgus hominum; an Deus Humanitate & carne indutus?* Quod si vulgaris est homo; esto, vt pro conditione aliorum hominum profectus capiat. At istiusmodi est Samosatensis sententia hæretica; quam vos, Caluinistæ, tanto animo, & ope fouetis.

5. De Acquisita Christi scientia affirmat S. Tho. 3. q. 12. a. 1. quod omnia cognorit, quæ possunt per actionem intellectus agentis cognosci: non quod in Christo illius sit actio otiosa, cuius esset intelligibilia facere in actu. Atque in hæc profecit; non quidem secundum essentiam quæ ipse habitus scientiæ augeatur; sed secundum Effectum & experientiam suam ac aliorum de ipso.

Qua causa etiam non decebat eum discere ab hominibus quicquam; vt qui, Ioan. 18. ait: *In hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, vt testimonium perhibeam veritati.* Quin, ait S. Dionysius l. cœl. hierarch. c. 7. *Supremi Angeli ad ipsam questionem faciunt, diuini que illius Operis, et pro nobis assumta Carnis scientiam discunt, & eos IESVS sine medio docet.*

Denique ita S. Tho. 3. q. 7. a. 3. Obiectum fidei est res diuina non vita: Christus.

Autem à primo conceptionis instanti plenè vidit Deum per essentiam: quæ visio fidem excludit.

Existis liquet responsio ad scripturas quas obiiciunt quæstione superiore. Quæ respondet Bell. cap. 5. lib. 1. de Christo.

QVÆSTIO XXX.

Nam quæ Anima Christi inerat indolis, virtutis quæ imperfectio?

LVTHERO discipulus Zyvinglius in Confess. ad Carolum V. Christus ab exordio naturalium minimè omnium virtute, animique dotibus cunctis plenus existit. Profecit indies anima eius; cum ab initio omnia nosset. Lutherus ipse epist. ad Argentin. Christum à nobis primò ducatum au letum gloriari. Ac hæc quàm mendax gloriatio, quàm blasphema vulgatio? Liqueat hæc; & patebit inferius quæst. 32.

CALVINVS in Luc. 2. v. 49. *Adoleuit Iesus sicut corpore, ita secundum Animam quoque creverunt cum aetate dotes animi. Quomodo igitur Ioan. 1. Plenus gratiæ? Idem in Luc. 4. v. 1. Ulteriore virtute instructus est & indutus, cum è Iordane egressus fuit. Idem in Mat. 3. v. 16. Ulteriore, cum ad Redemptionis munus sese accinxit.*

Huc ve ò etiam cum Agnoitis Scripturas erepat. Vt Luc. 2. *Puer crescebat, & confortabatur Spiritu plenus sapientia; & gratia Dei erat in illo.* In græco autem est πληρήμενος, id est, implebatur: non πλήρης, id est, plenus. Ibid. *Proficiebat sapientia, aetate, & gratia.*

AUTOR. I. Vox πληρήμενος quandoque idem quod πλήρης, id est, redundans significat vt Stephani Lexicon ipsorum novit, inque ludis pueri. 2. Deinde, esto, passivè capiatur; sit Implebatur, id est, ait S. Athan. serm. 4. contra Arianos: indicis ad opera maiora aptabatur proficiente corpuscule perficiunda, quàm tum illud roborabatur. Itemque scientia implebatur increatâ, & infusâ, exten-

suè in membris, quantum augescebat.

Experimentaliter quoque acquisitâ crescebat: & vt ait S. Ambr. lib. de Incarn. 6. 7. etsi naturam habuit ab initio perfectam; sensu tamen humano profecit; scil. Tum in se; Tum in opinione hominum quibus magis indies sapientiam & gratiam Dei, quæ erat in illo, aperiebat: Tum, ait S. Damascenus in Luc. 2. Sicut Episcopus proficit in Ecclesia sua, Doctor in discipulis proficientibus; ita Iesus apud homines. Ideò additur: *apud Deum meritis, quæ homo: & homines, operibus & fructu animarum.*

Quid, quod, vt suprâ retuli, S. Athanasius simpliciter negat Christum, quæ Deum, Sapientiâ profecisse? Confule porrò D. Thom. p. 3. q. 7. a. 1. 2. 5. 9. 10. 11.

QVÆSTIO XXXI.

An Christus verè Deus fuerit, sic ab anima carneque imperfectus?

EX LVTHERO suprâ accepimus, expunxisse enim voculam Ista 9. *Deus fortè, ac supposuisse virtus:* diceique IESUM Patris instrumentum. LVTHERANOS ceteros Energium esse. Vide suprâ qq. 6. 7. 10. 13. 14. 18. 20. Tamen è contrâ non defuerint, qui etiam Humanitatem Christi contenderint esse Deificatam: Vt suprâ quæst. 27.

LIBERTINI & FAMILIANI, Christum esse nudum Hominem, verbotim profitebantur. Sunt hi à Quintino & Coppino, tutoribus duobus Flandris, oriundi; quorum in Gallia velut examen quoddam esse Calvinus ait, in Instruct. adversus Libertinos. In Hollandia, Brabantia, Flandria magno certe numero volitant. Hi accedunt Familiani, qui in Angliâ ad immensam sunt multitudinem amplificati; vt vet ipsi Ministri conquærantur. Vide præfat. lib. Londini editi contra Familiam amoris anno 1577. Porò Transylvaniam hæc lucus perussit propè vniuersam. Virique disseminabant, *In sua quemque se saluari posse, & omnes in omni fide. Promteque Liberum esse licitum quocuius Christiano credere, quod libitum; dum modò scelerum nullam condemnet.*

CALVINIANI, an Athei, his accedunt, teste Sebast. Franco, vt est, in Caluino-turcissimo lib. 3. cap. 9. qui dicunt: *Christus non est*

6 aliter